

KURJER WARSZAWSKI

D. 23. Lipca. — Rok 1839.

Wtorek.

№ 192.

Jutro, Ś. Krystyna.

Wyszedł z druku 4ty poszyt 2go Tomu *Pamiętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego*, zawierający: O epidemicznem zapaleniu oczu, przez Dra Méd: R. *Czetyrkina*. Zarzuty przeciwko mniemaniu iakoby końce środkowe pierwotnych nerwów, swoim względem położeniem, dawały czucie względnego położenia końców obwodowych tychże nerwów, przez J. *Mile*. Przypisek redakcji obejmujący wiadomość o życiu Jana *Mile*. Hodernia piławek, przez A. *Helbich*. Kilka zdarzeń uleczonych suchot płucnych, przez J. *Lebel*. Rozbiór pisma: *Collectanea medico-chirurgica*. Tom cały kosztuje złp. 20. Na prowincji, na Poczta-
tach, dostać go można za złp. 22 gr. 20. — Zeszyt 1szy półroczny Tomu XVgo *Sylwana*, wyszedł z druku. Obejmuje: 1° Opisanie sosny, z ryciną; 2° Urządzenie lasów; 3° O wyrabianiu i sprzedaży drzewa; 4° O kradzieży Leśnej; 5° Uwagi do rozprawy o burzynie; 6° 13 Rozporządzeń Komisji Rządu: Przychodów i Skarbu, z których ważniejsze są: w przedmiocie wydzierżawienia realności w lasach Rządowych, zbierania nasion drzewnych, pociągania odpowiedzialności posiadaczy Lasów duchownych nie stosujących się do planu gospodarczego, zakazu Oficjalistom leśnym trudnienia się spekulacjami z użytkowaniem leśnem związek mającemi, w przedmiocie pamiągnych w kraju wiatrów na usprawiedliwienie kierunku cięć, i względem użycia i kontrolowania roboty w lasach rządowych; 7° Doświadczony sposób suszenia drzewa; 8° Użytek z słoneczników; 9° O krochmalu drzewnym; 10° Pułapka na Lis; 11° Poezje Br: Hr. Kieńskiego: Polowanie na Słomki, Gra cietrzewia, Szczęście życia myśliwego i Polowanie na Skowronki. — Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera zł. 10 od A. R. na Instytut *ochrony dzieci*; i dukata w złocie, przez osobę podejrzaną, Dozorcy wydziału in-

dagacyjnego, dla uwolnienia ią z pod straży, ofiarowanego, a przez tegoż złożonego. — Onegdaj Parobek pławiąc konie w Wiśle, spadł z konia i utonął. Terminator Szewczyk, mający lat 15, kąpiąc się w Wiśle, również postradał życie. Wydarzyło się także tegoż dnia utonięcie lecz nie w wodzie zimnej, ale w *piwie gorącym*; Parobek browarny upiwszy się, wpadł w kocioł, i tak jest poparzony, że życie jego zostaje w niebezpieczeństwie. — Obecni wczoraj w teatrze Rozmaitości byli zadowoleni z dokładnego przedstawienia wznowionej jedno-aktowej komedji *Poset Turecki* czyli *Pensja Panien*, przywołane JPanny Paulina *Riwoli* i *Meier*, oraz JPanna *Piasecka*, którą dotąd widziano z przyjemnością w Baletkach, pierwszy raz miała rolę mówiącą; ten wstęp okazał, że może być przy uślıności przydatną i w komedji, zwłaszcza że ma czystą i dźwięczną wymowę; zaś po *Kucharkach* JPanią *Renczyńską*, JPannę *Lideman* i JP. *Maiowskiego*. — Jedna z znakomitych Dam War: prosiła Redakcję Kurjera o ogłoszenie w piśmie niniejszem pochwały dla Majstra zduńskiego Antoniego *Szreyer* (*Szreier*), za nader staranne postawienie w domu przez nią zamieszkanym, pieców i kuchni angielskiej. — Ulubiony Mazur (*Cachucha*), skomponowany na pianoli: przez *Kubatkę*, grywany u Wód mineralnych Warszki, cena zł. 1, wyszedł w składzie muzyki Ign: Klukowskiego.

Niemcy. — 7 b. m. Pocztyljon z *Szwalbachu* przy jednym z powozów, należących do orszaku Syna Xięcia *Oranji*, nieszczęśliwym przypadkiem dostał się pod koła, i wskutek tego utracił życie. — Xiężna *Teodora Hohentlohe Langenburg*, z domu *Kozka Leiningen*, 7go b. m. szczęśliwie porodziła Córkę w *Sztutgardzie*.

Anglija. — P. *Wyse* chce w parlamencie przedstawić wniosek, aby domy w których zgromadzi się towarzystwa uczonych, były wolne od

wszelkich podatków. — Kanclerz skarbu kupił piękny obraz *Wielaskeza*, przedstawiający walkę byków, za 160,000 zł., dla galerji narodowej. — Kolosalny statek parowy *Królowa Angielska* 10 b. m. pierwszy raz odpłynął z *Portsmutu* do *Nowego Jorka*; ma na sobie 320 podróżnych. — W turniejach mających być danymi przez Lorda *Eglington* w Szkocji, mają także udział Margrabia *Waterford* i Xiążę Ludwik *Napoleon*.

Hiszpanja. — Izabeliści wprawdzie odnieśli niejakie zwycięstwo pod *Luceną*, ale *Kabrera* pomszczył się zaraz i zadał straszną klęskę izabelistowskiemu Jenerałowi *Ajnar*.

Francja. — P. *Paris* Fabrykant broni, pierwszy został ukarany, za to, że w składzie swoim miał broń z kurkami wbrew rozkazu policyjnego, według którego takowe mają być odgrubowane. — W *Tulonie* ludność *muzułmańska* pomnożyła się tak znacznie, iż chcą dla niej założyć osobny smętarz. — W pułku *spahów*, w *Afryce*, pozwolono zaprowadzić bastonadę; ieden z Arabów, który otrzymał 200 kłiów w tyłki, musiał być odniesiony do szpitalu, i wątpią o jego życiu. — *Abdel-Kader*, na wiadomość, iż w *Algierskiem* ma być założony instytut naukowy dla młodych Arabów, wydał proklamację z groźbą przeciw rodzicom, którzyby śmieli oddać swoje dzieci do szkół chrześcijańskich, w których tylko chcą młodych ludzi przekształcić na odszczepieńców od religji *mahometańskiej*. Władza w *Oranie* uznała potrzebę, wydać inną odezwę, dla uspokojenia Arabów. — Do *Paryża* przybyło wiele wdów z *Hiszpanji*, których mężowie zostali zabici przez *Karlistów*. — Król zamienił wyrok kary śmierci *Barbesa*, na ciągłe więzienie na galerach. — Doświadczenia uczynione z wodą morską zdolną do picia, okazały skutek najpomyślniejszy. Apparat ten nie zajmuje więcej miejsca od zwyczajnej kuchni okrętowej, a dostarcza wody smacznej do picia i do gotowania dla całej ludności statku. Minister marynarki kazał zaprowadzić aparaty nowego wynalazku na wszystkich okrętach

wojennych. — Z *Dueros-Ajres* piszą, że niesnaski z rzezapospolitą *Argentyńską* za pośrednictwem Anglii, wkrótce będą załatwione.

Tureja. — Chociaż nowy Sułtan dopiero ma lat 16, przecież już jest pełnoletni, albowiem w *Turcji* dostatecznym jest do tego 15 rok życia. Młody *Abdul* jest co do budowy ciała ułomny bardzo, co szkodliwie wpływa na jego umysłowość. Nieboszczyk Ojciec uwolnił go niedawno z pod przykrego dozoru w seraju, aby mu przeto podać sposobność o własnych siłach wykształcenia się, iednakże obawiać się należy iż będzie to władca, który nie sam, przez się nieuczyni; przeto w takiej okoliczności tylko na dobrych doradcach polegać można. — Nowy Sułtan wydał rozkaz, aby kroki wojenne przeciw Wice-Królowi *Egiptu*, wstrzymano.

Rozmaitości. — Niedawno odbyto na *Tamizie* doświadczenie nowym środkiem wojennym, który na statkach może zastąpić armaty i bomby. Cały aparat nie waży więcej nad 13 funtów i zajmuje bardzo szczupłe miejsce. Strzał zostaje wymierzony z łódki w pewnej odległości, i bez szelestu dochodzi celu; skutki onego są straszne. Statek przeciw któremu wymierzono, wzbił się aż nad rzekę i w powietrzu został zgruchotany. *Massa* do strzału używana waży tylko 2 funty, a działa więcej nad 40 funtów prochu. — Dymisjonowany Kapitan z towarzystwa *wschodnio-indyjskiego*, zadzierżawił byłe mieszkanie *Napoleona* na wyspie *S. Heleny* i pozwala je oglądać za 12 zł. od osoby. — W Anglii fabrykują teraz doskonały papier z łodyg kukurydzy. — Zaraza od kilku tygodni grassująca w *Jerozolimie*, porywa dziennie 40 do 50 ofiar. — W Akademji muzyki w *Paryżu*, wkrótce będzie przedstawiona nowa opera *Ryolza*, pod tytułem *Wendetta*. — *Skrīb* napisał dla teatru francuz. komedję *Potwarz*. — *Panna Tajlioni* 20 z. m. miała ostatni raz występować w *Londynie*, ale na prośbę Królowej została jeszcze na 6 widowisk. — Począł do *Mnichowa* przed kilką dniami przywiozła list z adresem: „Do moiego kochanego syna w *Mnichowie*.”

Jakże tu *kochanego syna* znaleźć? List musiał zostać w biurze pocztowym. W kilka chwil przychodzi chłopczyzna i pyta się: „Czy nie ma listu od mojej *kochanej matki*?” Aha, pomyślił ekspedytor, ten będzie owym *kochanym Synem* i w samej rzeczy odgadł. — Lat kilka temu pokazywano cudzoziemcom w *Amsterdamie* dość znaczny dom kupca, który posiadał iednego salonu kazał ułożyć z samych hiszpańskich dollarów, a to jeszcze każdą monetę *pionowo*. — Prussy na 13 milionów mieszkańców, mają 388 księgarń; Francja ma 32 miliony mieszkańców, ma tylko księgarń 322. W *Lipsku* jest księgarń 116.

Mowa Radcy *Pietrusińskiego*, miana na pogrzebie X. Ludwika *Tejchmana*, sprzedaje się (exemplarz po gr. 15) w Księgarni G. Sennewalda przy ulicy Miodowej, w Księgarni Zawadzkiego i Weckiego, w Pałacu Potockich, oraz u Pisarza Kolegium Kościelnego tutejszej Gminy Ewangelicko-Reformowanej, przy ulicy Leszno Nr 666, i u Pisarza Kolegium Kościelnego tutejszej Gminy Ewangelicko-Anglikańskiej przy ulicy Królewskiej Nr 1071 Lit: B. Całkowity dochód przeznaczony jest na korzyść Domu Schronienia dla Starców pćci obojej, mającego się założyć w Warszawie, a tyle potrzebnego do uzupełnienia pomocy, przez Szpitala Warszawskie udzielanej.

Rząd Gubernjalny *Mazowiecki*. Ogłasza, iż na dniu 13/25 b. m. o godzinie 10 zrana w Ratuszu Głównym M. Warszawy przed P. Mińskim Assessorem Ekonomicznym Rządu Gubernjalnego Mazowieckiego odbędzie się publiczna i plus licytacja od summy złp. 1050 poczynawszy, na sprzedaż za gotowe zaraz po przybyciu zapłacić się mające pieniądze Wanny z marmurą Kararyjskiego wykutej. Z polecenia Gubernatora Cywil. Komissarz Wydz. Ziemiecki. Sek: J. Suski z. Administracja *Xięstwa Łowickiego*. Podaie do publicznej wiadomości, że w Kolonii Karńków w Gminie i Ekonomii Jeziorku w Obwodzie Gostyńskim, iedna i pół mili od Miasta Łowicza, 2 mile od M. Sochaczewa, mile od M. Kiernozia położonej, są do wypuszczenia prawem wieczysto czynszowem Gospodarstwa rolne, i lub 2/3 włóki dobrego gruntu ornego razem włók 10 1/2 miary nowopolskiej obejmujące, z kompletnym obsiewem ozimym i iarym, rolami na iesiennie zasiewy w r. b. dopełnić się mające, sprawionemi; każdy przeto mający chęć nabycia iedną lub więcej takowych Osad, do Bióra Administracji Xięstwa Łowickiego w Łyszkowicach zgłosić się zechce,

gdzie względem opłat i powinności anszlagiem urzędzenia Dóbr Xięstwa wskazanych, w każdym czasie poinformowanym zostanie. — Łyszkowice d. 6/12 Lipca 1839 r. Pełniący obowiązki Administratora, Radca Kollegjalny T. Botwinko. Hilke.

Podaie do publicznej wiadomości, iż stosownie do upoważnienia Rządu Gubernjalnego Mazowieckiego z dnia 9/11 Czerwca r. b. Nr 39789/7508, w Kancelarii Głównego Inkwizycyjnego więzienia w Warszawie w gmachu więziennym pod Nr policyjnym 2361 posiedzenie mającej, w dniu 12/30 Lipca r. b. o godzinie 10 zrana odbędzie się głośna Licytacja sprzedaży UBIORÓW SUKIENNYCH, niezdatnych do użytku Instytutowego, w ogólności wagi funtów Tysiąc czterysta dziewięć; również sprzedanemi będą rozmaite EFFEKTY więzienne, przez używanie zniszczone, iako to: Kubki blaszane, Pędzle do bieleńia, Miski i Łyżki żelazne, it. p. Pretendenci przeto zgłosić się zechcą. — Warszawa d. 10/22 Lipca 1839 r. — Nadzorca Głównego Inkwizycyjnego więzienia, S. Mierzwiński.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Łubieński Sewe: Hra: z Sobień; Podolski Gabri: Hr. z Rusinów; Listowski Adam Dzie: z Ryłska dużego; Pomorski Mat: Dzie: z Rapi; Wielowiejski Henr: Dz: z Lubicy; Wężyk Ign: Dzie: z Wólki.

DONIESIENIA.

Fabryka WYROBÓW Chemicznych T. Hirschenfelda, poczytuie sobie za obowiązek donieść łaskawej Publiczności zaufaniem swem zaszczycającej, iż przysposobiła zapas świeży PATE d'AMANDE ulubionego proszku do mycia się, EAU de COMCOMBRE wody do piegów, ATRAMENTU wiecznego do znaczenia bielizny i pismiennego czarnego i kolorowego, oraz LEPU na muchy. Wszystkie te obiekty w dobrych gatunkach i za pomierną cenę w iiej składzie fabrycznym przy ulicy Żabiej w Pałacu JWW. Hra: Zamojskich pod Nr 472, nabyć można. — Tamże zgłaszać się mogą NIEWIASTY stanu wolnego, życzące pomieścić się w rzeczonej fabryce.

Dnia onegdajszego zgubiony został PULJARES, w chustkę zawinięty, w którym znajdowało się zł. 100 w Bilecie kasso: dawnym, cokolwiek uszkodzonym; oraz arkusz KUPONÓW od Listu zast: Lit: D. na zł. 20; niemniej LIST zast: Lit: E.; uprasza się znalazcy o oddanie takowego pod N° 2323, ulica Dzika, do właściciela domu, za nagrodą zł. 100.

FORTEPJAN mało co używany, jest do sprzedania za pomierną cenę; wiadomość powziąć można przy ulicy Trębackiej N° 638, u Szawcara.

W domu pod Nr 2324 przy ulicy Dzikiej i Nowolipki, wprost Dyrekcji Towarz: Ogniw.; są 2

LOKALE do najęcia od Sgo Michała r. b., z których jeden na I em piątrze z 5 ciu Pokoi, Kuchni, Piwnicy, Stajni i Wozowni; zaś 2 gi na dole z 4 ch Pokoi, Kuchni i Piwnicy, składają się.

W Pradze pod Nr 179 przy Kościele, jest **JĘCZMIEN** niezły do sprzedania, i pole do wydzierżawienia. Wiadomość u Organisty Kościoła.

Kto zgubił **OKULARY** w nowe srebro oprawne, w Obozie na polach Powązkowskich; może odebrać za udowodnienia od Dowódcy lekkiej Nr 2 baterji 10 artył: Brygady.

KSIĄŻKA Legitymacyjna należąca do Katarzyny Sabliczkiej, zagubioną została; znalazca raczy oddać pod Nr 543 do Rządzczy Domu.

SKLEP NORYMBERGSKI, wraz z Szafami i Towarami, jest do sprzedania; wiadomość w domu Tyzlera Nr 590, ulica Długa.

Urząd Muncypalny M. Warszawy.— Po sprawdzeniu tutejszości Starozakon: Wolfa Heniger w imieniu rodzeństwa Markusowiczów Kristenfrejndów na teraz pod Numerem 1795 zamieszkałego, o udzielenie nowej **KSIĄŻKI** Legitymacyjnej w miejsce zagubionej. Przesiedlenia po Małżonkach Krystenfrejdach, wzywa każdego ktoby ją posiadał, lub sobie przywłaszczył, aby takowe sam w Urzędzie Muncypalnym Sekcji Biletów złożył; ostrzegając przytem, iż zagubione przesiedlenie umorzone zostało, a ztąd nikomu do prawego użytku posłużyćby nie mogło. P. o. Prezydenta *Graybner*. Sekretarz Jeneralny *G. Jahokowski*.

Urząd Muncypalny M. Warszawy.— Po sprawdzeniu tutejszości Starozak: Szapsi Joskowicza Ołów na teraz pod Nr 211 zamieszkałego, o udzielenie nowej **KSIĄŻKI** Legitymacyjnej familijnej, w miejsce zagubionej takiejże książki, wzywa niniejszem każdego ktoby posiadał, lub sobie przywłaszczył, aby takowe sam w Urzędzie Muncypalnym Sekcji Biletów złożył; ostrzegając przytem, iż zagubione Przesiedlenie umorzone zostało, a ztąd nikomu do prawego użytku posłużyćby nie mogło.—P. o. Prezydenta *Graybner*. Sekretarz Jlny *G. Jahokowski*.

Jest do sprzedania we Wsi Osinach pod Miastem Głównem w Obwodzie Rawskim, **APPARAT** Pisto-rusza do ognia, zdalny do palenia okowity na 18 korcy Kartofli i stosowną ilość siodu dodawszy, jest tak wielki, z wszelkimi drewnianemi statkami. Wiadomość bliższą na miejscu u Rządcy Dóbr powziąć będzie można.

W **DOMU JASIŃSKICH**, przy ulicy Nowy-Swiat, są rozmaite mniejsze i większe **LOKALE** do najęcia, oraz obszerny **OGRÓD** fruktowy i warzywny z Oranżerją i mieszkaniem dla Ogrodnika.

Podpisany **FRYZJER** i **PERUKARZ** Damski i Męski, zawiadamia Szano: Publii, iż mieszkaniem swe z u-

licy Długiej przeniósł na Krakow: Przedmie, obok ulicy Bednarskiej, na Isze piątro pod Nr 373; uprasza Osoby które obstałowały u niego różne przedmioty, aby zgłosiły się po odbiór takowych.

Emeryk Rażyński.

Wszedł Sobotę, zgubiony został **NUMER DOROŻKI**, Nr 220; uprasza się o oddanie za nagrodą do Biura Policji.

ANANASÓW świeżych po cenie miernej, dostać można u Wiśniewskiego Ogrodnika w Willanowie.

Przy ulicy Elektoralfiej pod Nr 796 na I em piątrze, jest kilka **POKOI** do wynajęcia każdego czasu do Sgo Michała r. b.; wiadomość na miejscu.

Są do sprzedania przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr 1373 w podłej pałacu W. Prusaka, **MEBLE** Jesionowe, iako to: Kanapy, Fotele i Krzesła z kwiatami, Kanapy i Krzesła bez kwiatów do wybicia, Stoły z klapami, Stoły do pisania i do kart, Szafy do rozbierania, Komody i Łóżka, za pomierną cenę.

Dnia 19 b. m. zginęła **Swinia** biała; uprasza się o udzielenie wiadomości za Żelazną bramę, pod Nr 10 w iatce, do Markowskiego Rzeźnika, za nagrodą.

LIST zapieczętowany pod adresem: a Madame Madame Dobek, a Stajne, postany wczoraj na Pocztę przez nieostrożność Służącego zgubiony został. Uprasza się znalazcy, aby takowy za nagrodą odniósł do Redakcji Gazety Porannej, w gmachach starego Teatru.

Potrzebny jest do Handlu Korzennego, przy ulicy Długiej pod Nr 586 w domu Kłwakowskiego, **UCZEN** dobrej konduity, wjak najkrótszym czasie.

Dnia 21 Lipca r. b. zginął **WYŻEŁ** cały biały, uszy wraz zębem kasztanowate, z odmianną na jednym białą, ogon długi cienki; ktoby o tem miał wiadomość, lub takowego posiadał, raczy zawiadomić Szwajcara pałacu Pocztowego, któremu prócz wdzięczności zapewnia się sowita nagroda, jeżeli tego żądać będzie.

W dniu 3/20 z. m. zginął **WYŻEŁ** Kossmaty, kajstrowany, mający drobne kropki i duże kasztanowate łaty po sobie, uszy kasztanowate i nieco fryzowane, nazywa się *Behas*. Ktoby o nim dał pewną wiadomość do Drukarni Kurjera z wymienieniem Osoby u której się on znajduje, odbierze 100 zł. nagrody.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 23. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Jutro 8 raz *Zoe*. *Pe-seł Turzcki*, i 47 raz *Dwóch Guwernerów*.

Dziś w Hecy widowisko sztucznych Jeźdźców.

FIGURY WOSKOWE na Tłomackim codziennie.